אלא לא קשיא כאן ביחיד כאן בציבור. נימא מתני' דלא כר' יוסי *דתניא ר"א אומר הציץ מרצה על אכילות רבי יוסי אומר אין הציץ מרצה על אכילות קס"ד מדקאמר ר' יוסי אין הציץ מרצה על אכילות כר' יהושע ס"ל דאמר בעינן תרתי, נימא השתא מתני' דלא כר' יוסי. לא, רבי יוסי כר"א ס"ל דאמר דם אע"פ שאין בשר. אי הכי למאי הלכתא אין הציץ מרצה על אכילות? וליטעמיך ר"א דאמר הציץ מרצה, כיון דאמר דם אע"פ שאין בשר, הציץ מרצה על אכילות למאי הלכתא? אלא למיקבעיה בפיגול, ולאפוקי מידי מעילה קמיפלגי: רבי אליעזר סבר מרצה ציץ עילויה ומשוי ליה כטהור: וקבע ליה בפיגול ומפיק ליה מידי מעילה ור' יוסי סבר לא מרצה ציץ עילויה ולא משוי ליה כטהור: ולא קבע ליה בפיגול, ולא מפיק ליה מידי מעילה. מתקיף לה רב מרי: נהי נמי דרבי יוסי סבר כר"א בשלמא זבחים איכא דם, עומר נמי איכא קומץ לחם הפנים נמי איכא בזיכין, אלא שתי הלחם מאי איכא למימר, וכ"ת לקרב עמהן (א) היינו, שלמי ציבור, א"כ הוו להו ארבעה ואנן חמשה תנן? אלא קסבר רבי יוסי טומאה הותרה בציבור, והא *תניא אחד זה ואחד זה מזין עליו כל שבעה מכל חטאות שהיו שם דברי רבי מאיר רבי יוסי אומר אין מזין עליו אלא שלישי ושביעי בלבד ואי סלקא דעתך קסבר רבי יוסי טומאה הותרה בציבור למה לי הזאה כלל? אלא מחוורתא מתני' דלא כרבי יוסי. א"ל רב פפא לאביי: ורבי יוסי שטרא מזכי לבי תרי הוא דתניא *א"ר יוסי רואה אני את דברי רבי אליעזר בזבחים ודברי רבי יהושע בזבחים, ודברי רבי אליעזר במנחות ודברי רבי יהושע במנחות: דברי רבי אליעזר בזבחים שהיה אומר דם אע"פ שאין בשר, דברי רבי יהושע בזבחים שהיה אומר אם אין דם אין בשר אם אין בשר אין דם, דברי רבי אליעזר במנחות שהיה אומר קומץ אע"פ שאין שם שירים ודברי רבי יהושע במנחות שהיה אומר אם אין שם שירים אין קומץ, אם אין קומץ אין שירים. א"ל מסתברא קאמר כי קאי בזבחים אמר מסתברא כי היכי דפליגי בזבחים פליגי נמי במנחות, כי קאי במנחות אמר מסתברא כי היכי דפליגי במנחות פליגי נמי בזבחים, א"ל התינח כי קאי בזבחים אמר מסתברא כי היכי דפליגי בזבחים פליגי נמי במנחות דעיקר קראי כי כתיבי, בזבחים כתיבי, אלא כי קאי במנחות ואמר מסתברא כי היכי דפליגי במנחות פליגי נמי בזבחים והא עיקר קראי בזבחים הוא דכתיבי. אלא לא קשיא רואה אני את דברי ר' אליעזר בנטמא ודברי רבי יהושע באבוד ושרוף, בנטמא מ"ט משום דמרצי ציץ, הא שמעת ליה לרבי יוסי דאמר אין הציץ מרצה על אכילות. אלא לא קשיא רואה אני את דברי רבי אליעזר בציבור רואה אני את דברי רבי יהושע ביחיד, בציבור מ"ט משום דטומאה הותרה בציבור, חדא דשמעת ליה לר' יוסי דאמר טומאה דחויה היא בציבור, ועוד אי בציבור, רבי אליעזר מכשיר ולא רבי יהושע

הא

כיצד · לכתחלה פסולה ואם זרק הורצה ומתני' בציבור באין לכתחלה דטומאת ציבור הוא דהותר: **לימא מתני' דלא כר' יוסי ·** דכיון דא"ר יוסי בעינן תרתי כדמפרש ואזיל מדקאמר רבי יוסי אין הציץ מרצה על אכילות ש"מ כרבי יהושע סבירא ליה דבעי תרתי ואשמעינן הכא דניטמא בשר לא מהני ליה ציץ למהוי כי בשר קיים לזרוק את הדם, דאי לא בעי תרתי, ריצוי ציץ אאכילות למה לי הא בלאו אכילות נמי מיתכשרא זריקת דם: **כרבי אליעזר ס"ל ·** דבחדא סגיא, ולקמן פריך שתי הלחם אפילו חדא ליכא: **נמצא אין הציץ מרצה על אכילות ·** למאי מיבעי לן ריצוי ציץ דידהו אלא על כרחיך לרבי אליעזר ריצוי דציץ דאכילות לאו לאכשורי זריקה מיבעי לן לאפוקי בעלים, דבלאו אכילות נמי מיתכשר אלא לאכילות גופייהו מיבעי לן: **למיקבעינהו בפיגול ·** דקי"ל אם יש פסול אחר בקרבן שחישב בו מחשבת פיגול אינו נקבע בפיגול להתחייב כרת על אכילתו דאמר מר "ירצה" כהרצאת כשר כך הרצאת פיגול במסכת מנחות (דף יז:*): **ולאפוקי נמי בשר מידי מעילה ·** דבקדשי קדשים זריקתן משוי בבשרן שעת היתר לכהנים ותו לא קדשי ה' מיקרו ונפקו מידי מעילה: **ומשוי ליה כי טהור ·** ואע"ג דאסור לאוכלו בטומאה מיהו לכל שאר מילי הוי כי טהור ומהניא ליה זריקה למיקבעיה בפיגול כו': **ורבי יוסי סבר ·** כשהזריקה כשירה היא להוציא את הבעלים ידי נדרן דלא בעינן תרתי מיהו להאי בשר לא מהני ציץ למהוי אף זריקה מהניא ליה למיקבעה בפיגול ולאפוקה מידי מעילה: **בשלמא זבחים ·** דמתני' איכא שלין דמרצי ציץ עלייהו ואיכא תרתי: **עומר נמי דאיכא קומץ ·** דמרצי ציץ עליה וחדא מיהא איכא: **ובלחם הפנים איכא בזיכין ·** שמתירין את הלחם כקומץ למנחה דכתיב ביה (ויקרא כד) והיתה ללחם לאזכרה: **בזיכים ·** לבונה של לחם הפנים וכתיב בקומץ (שם ב) "והקטיר הכהן את אזכרתה" ולין מרצי עלייהו דהא עולים נינהו: **אלא שתי הלחם ·** דכולה אכילות ורבי יוסי אין הציץ מרצה על אכילות קאמר מאי איכא למימר: **וכי תימא ·** הא דקתני מתני' "שתי הלחם באין בטומאה" לאו בשתי הלחם הבאות בפני עצמן כגון שלא היו להן כבשים דאמרינן במנחות (דף מה:) דבאין בפני עצמן ובהנהו לא קאמר מתני' דליתו בטומאה אלא בבאו עם הכבשים ומשום הכבשים הקריבן עמהן ששחיטתן מקדשת את הלחם וזריקת דמם מתרת אותן קאמר מתניתין דבאות בטומאה משום דלין מרצי עלייהו: **הותרה בציבור ·** ולא בעי' לין: **אחד זה ואחד זה ·** אחד כהן השורף את הפרה ואחד כהן גדול ביום הכפורים שמטונין פרישה שבעת ימים: **מכל חטאות ·** מכל אפרי הפרות שהיו במקדש שאפר פרה של משה לא כלתה: **כל שבעה ·** בפ"ק דיומא מפרש טעמא בראשון לפרישתו שמא היום שלישי לטומאתו שמא היום ג' ימים שניטמא במת וחששא בעלמא היא ומעלה וכן שני שמא שלישי ושלישי שמא שלישי (ב) ואיך מספקינן כל חד וחד בז' לטומאה: **הזאה למה לי ·** הא קרבן דיום הכפורים דציבור הוא ודוחה טומאה אלא ש"מ בקושי כדחית טומאה בקרבנות ובעי ריצוי ציץ וכיון דלא מרצי אאכילות לא מיתוקם שתי הלחם דמתניתין כרבי יוסי ואפילו סבירא ליה דבחדא סגיא, דהא, אפילו חדא ליכא: **שטרא מזכי לבי תרי הוא ·** בתמיה כלומר מי ראה שטר שמזכה את התובע ואת הנתבע דקאמר רבי יוסי רואה אני את דברי שניהן: **מסתברא קאמר ·** מסתברא דפליגי בתרווייהו קאמר: **עיקר קראי ·** ועשית עולותיך: **בזבחים כתיבי ·** ובמנחות לא כתיבי ואיצטריך לאשמעי' דהפ"ה פליגי במנחות: **ועוד ·** בציבור ר' אליעזר הוא דמכשיר ולא ר' יהושע. בתמיה:

אלא

הא לא קשיא הא ביחיד והא בציבור · פי' בקונטרס דסבירא לן טומאה הותרה בציבור וקשה דה"ל למימר אלא קסבר רבי יהושע טומאה הותרה בציבור כדמסיק לעיל דקסבר אין מרצה על אכילות ועוד היכי קאמר בסמוך נימא דלא כרבי יוסי דאמר אין הציץ מרצה על אכילות מהאי טעמא גופיה דטומאה הותרה בציבור דאוקימנא כרבי יהושע אתי נמי כר' יוסי* בדקאמר נמי לבסוף ונראה לר"י לעולם סבירא ליה טומאה דחויה אלא דסבירא ליה דהציץ מרצה על אכילות וביחיד לכתחלה לא יזרוק מדרבנן ופסולה דקתני היינו לכתחלה הלכך בציבור באין לכתחלה ואם תאמר ומאי איכא בין ציבור ליחיד הואיל ומדאורייתא ביחיד נמי זורק לכתחלה יש לומר טומאת הגוף איכא בינייהו דבציבור דחיא ביחיד לא דחיא: **מכלל דרבי יוסי כרבי יהושע ס"ל ·** תימה לרשב"א מנא ליה הא דילמא כר' אליעזר סבירא ליה ואין הציץ מרצה על אכילות נפקא מינה לשתי הלחם: **והא עיקר קראי בזבחים כתיבי ·** תימה לר"י לריש לקיש דאמר במנחות פרק קמא (דף ט') שירים שחסרו בין קמיצה להקטרה אין מקטיר קומץ עליהן אדרבה קראי במנחות כתיבי דבזבחים כיון שנטמא כזית בשר זורק את הדם ומשמע התם דטעמיה מקרא דכתיב המנחה מיהו לרבי יוחנן דפליג עליה התם אתי שפיר:

הא

מסורת הש"ס

[לעיל עז.] מנחות כה:

[מנחות כח:]

יומא ד. ח.

[לעיל עז:]

עין משפט נר מצוה

מא א מיי' פ"א מהלכות פסולי מוקדשין הלכה לד:

מב ב מיי' פ"א מהל' עבודת יום הכפורים הלכה ד':

[עי' יומא ח.]

◆

רבינו חננאל

נטמאו הכי פסלה ועוד מתני' דקתני חמשה דברים באין בטומאה לכתחלה משמע אלא לא קשיא כי קתני דבעי ר' יהושע תרתי בקרבן יחיד אבל בקרבן צבור הוא ומנחות / אפילו חדא סגי ליה ומתני' קרבן צבור הוא ומנחות קרבן יחיד. ואתינן למימר מתני' דלא כר' יוסי דתני אין הציץ מרצה על אכילות ור' יוסי סבר לה כר' יהושע דאמר תרתי בעינן ודחי' לא לעולם ר' יוסי בהא כר' אליעזר סבירא ליה דאמר דם אע"פ שאין בשר והאי דקא מיפלגי בציץ מרצה על אכילות בהא פליגי ר' אליעזר סבר הציץ מרצה על אכילות וכיון דמרצה לאכילה הוא דקאי הטהור חשוב הוא ואי חשיב עליה למכליה חוץ לזמנו אע"ג דהוא טמא קבעא לי' מחשבתו בפיגול ואי אכיל ליה מקדם לאו בר מעילה הוא דאכילה מעליא היא ור' יוסי סבר לא מרצה ציץ ולא משוי ליה טהור ולא קבע ליה בפיגול ולא מפיק ליה מידי מעילה ואקשינן נהי נמי דר' יוסי כר' אליעזר סבירא לי' דאמר דם אע"ג שאין בשר (בשלמא) [בשלמא] זבחים איכא דם עומר נמי איכא קומץ לחם הפנים נמי איכא בזיכין אלא שתי הלחם מאי טעמא וכי תימא איכא נמי להני שלמים הבאין עמהן [אי הכי] היינו זבחי שלמי ציבור והוו להו [ארבעה] ואנן חמשה תנן ושני' אלא קסבר ר' יוסי טומאה הותרה היא בצבור: איני דסבר ר' יוסי הותרה היא בצבור והתניא אחד זה ואחד זה מזין עליו כל שבעה מכל חטאות שהיו שם פי' כהן גדול שהוצרך לשמש ביום הכפורים בין כהן השורף את הפרה היו מזין עליהן כל שבעת הימים שהיו מפרישין אותן מכל אפר הפרות שהיו שם שנעשו מימות משה ועד אותו זמן ואמרי' בתחלת סדר יומא דר' יוסי טומאה דחויה בצבור הוא דאית ליה ואמרינן אלא מחורתא מתני' דלא כר' יוסי: ירושלמי בין למאן דאמר הלחם עיקר בין למאן דאמר כבשים עיקר ארבעה אינון ותנא חש לחזן וקרינן חמשה: ואקשי' היכי קתני ר' יוסי במילתא דפליגי ר' אליעזר ור' יהושע זה פוסל וזה מכשיר ואמר ר' יוסי רואה אני דברי זה ודברי זה כי יש אמת בשני דרכים המכחישין זה את זה ופרקינן האי דקאמר רואה אני לאו משום דקא מודה להו אלא הכי קאמר רואה אני דברי ר' אליעזר בזבחים כלומר טעמיה במנחות כטעמיה בזבחים כי היכי דפליג בהאי פליג בהאי וכן ר' יהושע תרוייהו האי שינויא ושני' רואה אני דברי ר' אליעזר בנטמא דהא איתיה והציץ מרצה: איני והתניא ר' יוסי אומר אין הציץ מרצה על אכילות ומפלג הוא דפליג על ר' אליעזר והיכי קתני רואה אני דברי ר' אליעזר במאי דפליג עלה אלא רואה אני דברי ר' אליעזר בציבור מאי טעמא משום דטומאה הותרה הוא בצבור והא ר' יוסי טומאה דחויה היא שמעי' ליה והוב הכי ר' יהושע פליג עליה והא אוקימ' לעילא דאפילו ר' יהושע מודה בצבור דדם אע"פ שאין בשר ולפיכך איתוקמא מתניתין כותיה אלא לא קשיא

הא

◆

הגהות הב"ח

(א) גמ' וכ"ת לקרב עמהן הי' נינהו שלמי ציבור:

(ב) רש"י ד"ה כל שבעה כו' בפ"ק דיומא דף ח' מפרש וכו' שמא שלישי ורביעי לא בעי זריקה ואידך מספקינן: